

Az „alakmagasság” (H_f)-ra *Liny Csan-gen* aspiráns speciális mutatót dolgozott ki, az ún. empirikus alakszámot. Bebizonyította, hogy $H_f = (H + 3)/E$, ahol E az empirikus alakszám, amely nem függ a magasságtól, az erdei- és vörösfenyőre, rezgőnyárra és nyírra 0,40, míg a lucra, tölgyre, bükkre, kőrisre 0,42.

A nomogramm használata egyszerű. A vonalzót úgy helyezzük, hogy bal oldali vége az állomány átlagmagasságát feltüntetett osztásrészben haladjon át, míg a jobb oldali rész kerüljön az állományra megállapított körlapösszeg osztásrészére. Feltételezve 25 m átlagmagasságot és 15 m² körlapösszeget, a vonalzót úgy fektetjük, hogy a bal oldali skálán a 25-ös osztásrészt, a jobb oldalin a 15-ös osztásrészt metsze. Ebben az esetben a középső skálán a vonalzó éle a 170-est metszi. Ez azt jelenti, hogy a fatömeg 1 ha-on az adott faállományban 170 m³.

Több fafaj esetében a fafajok állománybeli elegyarányát az egyes fafajok külön megmért fatömegének az összeshez mérthez való hányadában kapjuk meg. Ezt a feladatot a nomogram alsó jobb oldalán szerkesztett kiegészítő skálával végezzük el. A faállomány összes fatömegét a bal oldali, az egyes fafajok fatömegét a középső skálán találjuk. A jobb oldali skálán vannak az elegyarány mutatói. Ha a vonalzót olyan helyzetbe hozzuk, hogy az egyik vége a bal oldali kiegészítő skálán a 300-as osztásrészt (összes fatömeg) metszi, míg a középső skálán a 170-es osztásrészt (az elegy fatömeg), akkor a vonalzó jobb oldali vége az elegyarány skáláján a 6-os osztásrésztre kerül. Az elegy tehát 6 tizednyi.

Az állomány összes fatömege az ismertetett módszerrel $\pm 5-6\%$ -os pontosságra állapítható meg. Ez a pontosság elengedhetetlen a vágásterületek fatömegének a megállapításához. Ami az erdőrendezést illeti, amelynél a becslés tárgya az egész erdőtömb, az egyes erdőrészek fatömegének megállapításában kisebb pontosság megengedett. Ennek az igénynek megfelelően a következő számú próbakör felvétele szükséges az erdőrészletben:

A felvett erdőrészlet kiterjedése ha-ban	1	3	5	10	15	20	25
A próbakör száma:							
a) vágásterület (végh. terület) felvétele	5	10	15	20	25	30	35
b) erdőrendezés kapcsán	3	4	5	6	7	8	9

A köröspróbákat az erdőrészlet különböző helyein kell elvégezni, de a próbakörök szigorúan szabályos hálózatú elhelyezése nem kötelező.

A javasolt módszer az állomány fatömegének és elegyarányának meghatározására kizárja az erdőrendező szubjektív ítéletét az állományfelvétel eredményében. Alkalmazása kevésszámú mérést és minimális munkaráfordítást igényel.

(Ref. dr. Somkúti Elemér)

EGYESÜLETI KÖZLEMÉNYEK

Az Egyesület elnöksége az 1964. év végén tartott ülésén a napirend első pontjaként meghallgatta *Fekete Gyula* főtítkárszámolóját az Egyesület központja, központi bizottságai, szakosztályai, valamint a helyi csoportok eddigi munkájáról. Ezt követően a főtítkárszámoló beszámolója az Egyesület 1965. évre a MTESZ által kiadott irányelvek szerint összeállított munkaterv-tervezetét.

A műszaki tájékoztatás és propaganda munka keretében nagyobb jelentőségű eseményként az Egyesület a következőket tervezi: januárban csiperketermesztési ankétot, áprilisban faanyagvédelmi-fakorróziós ankétot, májusban egészségvédelmi ankétot a gombamérgezések meg-

előzésére és leküzdésére. Mindhárom Budapestben.

Júniusban az Országos Erdészeti Főigazgatósággal együttesen 8 napos kongresszust tervez az erdészeti tipológia gyakorlati alkalmazása tárgykörben. A megnyitó és a befejező előadás Budapestben lenne. A szakmai tanulmányutakat Győr—Veszprém—Kaposvár—Budakeszi—Kecskemét—Debrecen—Miskolc útvonalon tervezik több külföldi résztvevővel.

Szeptemberben az Erdészeti Tudományos Intézettel, valamint a Magyar Tudományos Akadémia erdészeti főbizottságával együttesen kerül megrendezésre 15 külföldi vendég részvételével a négy napos erdészeti nemesítési konferencia

Szombathelyen és Sopronban. A konferenciát 10 szakmai előadás vezeti be, ezt követően az ERTI sárvári kísérleti állomását, bajti csemetekertjét, a Zala megyei erdeifenyő, árbócakác, tölgy- és bükk magtermő állományokat mutatják be. Sor kerül Sopron környékén a vörösfenyő- és fűz-nemesítő munkák bemutatására is, majd az iharosi populétumot keresik fel a konferencia résztvevői.

A kiállítások tervében szerepel a budapesti és győri fénykép- és könyvkiállítással egybekötött gombakiállítás.

Az Egyesület az év folyamán központi rendezésben a következő tanfolyamokat tervezi:

Januári kezdettel hathónapos tanfolyam a „*Matematikai módszerek alkalmazása az erdőgazdálkodásban és a faipari gyakorlatban*” tárgykörben.

Februárban *felsőfokú gombaszakértői tanítói, csiperketermesztési és októberben fakorróziós tanfolyam.*

Tanulmányutakat tervez az Egyesület a vácrátóti és a szarvasi arborétum és a tápiószzelei botanikus kert megtekintésére, továbbá a közérdekű erdőtelepítési és fásítási munkák tanulmányozására a Tolna megyei állami gazdaságok területén.

Az Egyesület 1965. évben megjelenteti a *Magyar Erdészettudományi Szemle* újabb számát, továbbá a mikológiai közleményeket.

Az *Erdő* című szaklapunk szerkesztésében Szerkesztőbizottságunk a lap további fejlesztése során elsősorban az olvasók látókörét kívánja szélesíteni s ennek érdekében fokozza a külföldi szakirodalom ismertetését. A külföldi szakemberek érdeklődését a megjelent tanulmányok iránt úgy keltik fel, hogy az eddig mellékletben adott idegen nyelvű összefoglalót közvetlenül a lap anyagába építik be. Ez a két szempont szükségessé teszi lapunk terjedelmének bővítését.

A *nemzetközi kapcsolatok* tervében Egyesületünk elnökségének 1964. évi ausztriai tanulmányútja viszonzásaként vendégül látjuk az osztrák erdészeti egyesület háromtagú vezetőségét hat napra. A finn erdészeti egyesület megkeresése nyomán a nyár folyamán 15–20 fő részvételével kölcsönös erdészeti tanulmányutakat szervezünk a finn, illetve a magyar erdészeti egyesületi munka, valamint az erdőgazdálkodás tanulmányozására. Részvételünket tervezzük egy-egy fővel a lengyel és a csehszlovák társegyesület erdészeti tárgyú konferenciáin. Realizálni kívánjuk az 1964. évről elmaradt 3 fő kölcsönös lengyel erdészeti tanulmányútját és meghívjuk a szlovákiai társegyesület 3 tagját hat napra. Kapcsolatot keressünk a francia erdészeti egyesülettel, valamint

annak lapja, a *Revue Forestière* szerkesztőbizottságával.

A főtitkár ezt követően ismertette a központi elnökségi bizottságok, valamint a szakosztályok munkaterveit; ezek részletes ismertetésére lapunk későbbi számaiban visszatérünk.

Az Egyesület vezető szerveinek munkaterve nyomán vitatta meg az elnökség az 1965-ben rendezendő közgyűlés és vándorgyűlés megtartásának lehetőségét. Az egri vándorgyűlésen javaslat hangzott el arra nézve, hogy 1965-ben Keszthelyen rendezzünk vándorgyűlést. A közelgő 1966 évi, jubileumi közgyűlésre, valamint a takarékosagra való tekintettel az elnökség — korábbi határozatát megerősítve — úgy döntött, hogy 1965-ben vándorgyűlést ne rendezzünk.

Az alapszabály szerinti közgyűlésünket a harmadik negyedévben Budapesten tartjuk meg.

Országos választmányunkat az év folyamán később meghatározandó helyen és időpontban hívjuk össze.

Egyesületünk *elnöksége* üléseit negyedévenként tervezzük, ezek napirendjén az alapszabályban meghatározott időszerű egyesületi kérdések, valamint a külföldi és hazai tanulmányutak szervezésével kapcsolatos intézkedések szerepelnek.

A napirend következő pontjaként *Riedl Gyula*, a jubileumi főbizottság titkára számolt be az *1966. évi jubileumi közgyűlés előkészítésére vonatkozó eddigi munkáról*. Az Egyesület erdészettörténeti szakosztálya megkezdte az Egyesület 100 éves története megírásához szükséges anyag összegyűjtését. A jubileumi tudományos ülésszak előkészítése érdekében a főbizottság felkérte a központi bizottságok és szakosztályok vezetőit, hogy hazai és külföldi előadókra és előadás témákra tegyenek javaslatot. A főigazgatóság segítségével a Tanulmányi Állami Erdőgazdaság a jubileumi ünnepséghez kapcsolódó erdőművelési és műszaki bemutatató előkészítésére megtette az intézkedéseket. A jubileumi bélyegsorozatra vonatkozóan a főbizottság tervezetet készített, ezt a KPM illetékes szerveivel letárgyalta és ígéretet kapott arra, hogy a sorozat megjelenik. A főbizottság foglalkozik a Sopronban felállítandó erdészemlékmű gondolatával és jubileumi emlékérem készítését is tervezi.

A bejelentések sorában *Fekete Gyula* főtitkár tájékoztatta az elnökséget a MTESZ által kidolgozott új jogi tagdíj fizetési rendszerről. Az elnökség úgy határozott, hogy érvényben hagyja az eddigi jogi tagdíjakat, azzal a fenntartással, hogy szükség szerint a MTESZ által meghatározott keretben kérni fogja majd a

jogi tagdíjak fizetését abban az esetben, ha a társadalmi munka kiszélesítése és ennek eredményesebbé tétele érdekében nagyobb költségek merülnek fel.

Korábbi határozat szerint az Egyesületben behatódobban kell foglalkozni az erdészek problémáival. Ennek érdekében *Kocsárdy Károly* alelnök vezetésével az elnökség külön munkabizottságot hívott életre. A felmerült problémákat *Kocsárdy Károly* vezetésével egyelőre szűkebb munkabizottság keretében vitatják meg. Ez az Egyesület szűkebb vezetőségéből, a MEDOSZ erdészeti munkatársából és az OEF egy-két szakemberéből álljon. A munkabizottság folytatja megkezdett munkáját s jelentését a III. negyedév végére állítja össze.

A gyengébben működő egyesületi csoportok munkájának megjavítása érdekében *Marton Tibor* javaslatára az elnökség úgy határozott, hogy az elnökség minden ülésén beszámoltat egy-két egyesületi csoportot. Megvitatja a felmerült problémákat és irányt mutat a munka megjavítására.

Az erdei vasutak szakosztálya ülésén *Fülöpp Zoltán* az erdei vasutak értékeléséről tartott előadást, *Tóth Gyula* pedig a Hungazin gyomirtószer alkalmazásának az erdei vasutak vonalain elért eddigi eredményeit ismertette.

Az esztergomi csoport az esztergomi technika házában erdészeti ankétot rendezett, amelyen elsőként *Végyvári Jenő*, a helyi csoport elnöke ismertette a csoport eddigi munkáját és 1965. évi munkatervét. Ezt követően *Fekete Gyula* főtitkár „Az Egyesület szerepe a műszaki fejlesztésben” címmel tartott előadást. *Arkosi Gyula* főmérnök a Pilisi Állami Erdőgazdaság munkáját és műszaki fejlesztési feladatait ismertette. Az előadásokat több hozzászólás egészítette ki. Ezután *dr. Keresztesi Béla*, az Egyesület alelnöke mondotta el vetített képekkel kísérvé „Erdő és tájlesztés” című előadását.

Az ankét részletesebb ismertetésre lapunk következő számában visszatérünk.

A gyulai csoport a bankuti csemeterkertben „A csemetertermelés gépesítése és annak kihatása a csemetergazdálkodásra” címmel tartott szakmai bemutatót. Az ismertetést *Banadics István* adta elő. A résztvevők megtekintették a Szecska-Vilcsék-Élías-féle suhángkiemelő gép működését.

A kecskeméti csoport 30 fő részvételével a Nyírségi Állami Erdőgazdaság terüle-

tén rendezett háromnapos tanulmányutat. Megtekintették Tiszalöknél a Keleti Főcsatorna fásítását, Tiszadobon az idős ártéri maradványtölgyeseket, a karácsonyfatelepeket és az új nemesnyár-telepítéseket. A baktalórántházai erdészet kerületében szép, sikeres olasznyár, akác és óriásnyár felújításokat jártak be, majd ugyanitt a tölgymakk alávetéses felújítása, a gyertyánnal elegyes feketedió, gyertyános kocsányos-tölgyesek megtekintése szerepelt a programban. Ezt követően az ófehértói vasúti rakodót és fagyártmánytermelő üzemet tanulmányozták, majd a baktalórántházai import lucfenyő manipulációs telepet tekintették meg, ahol mintegy 100 ezer köbméter szovjet import faanyagot dolgoznak át és küldenek tovább. A szakmailag igen eredményes és hasznos tanulmányutat a máriapócsi csemetekert, a nyírvasvári mezővédő fásítások és az idősebb vöröstölgy magtermő állományok megtekintésével fejezték be.

A szakmai továbbképzés keretében az egyesületi csoportoknál a következő előadásokat tartották:

Sopronban *Dr. Tompa Károly*: Korszerű út- és vasútfásítás, *Dr. Pankotay Gábor*: A Német Szövetségi Köztársaság erdőgazdaságaiban szerzett tapasztalatok, *Dr. Csapódi István*: A természettudományok fejlődése Sopronban, *Dr. Káldy József*: Vizsgálatok a kéregzés gépi megoldására, *Dr. Pagony Hubert*: Hogyan védekezünk a Lophodermium károsítása ellen.

Szolnokon *Nagy Zoltán*: Az időjárásról független hullámtéri anyagmozgatás lehetőségei, *Bezzegh László*: Fotogrammetria alkalmazása az erdőgazdaságban.

Szombathelyen *Dr. Tompa Károly*: Korszerű út és vasútfásítás, különös tekintettel a tájlesztésére, *Dr. Szász Tibor*: Korszerű munkaszervezés a fakitermelésben, különös tekintettel a Nyugatmagyarországi adottságokra, *Dr. Szepesi László*: A motorfűrészek jellemzése, munkatechnikája és munkaszervezése, *Huszár Endre*: Fogatos közelítőkerékpárok foglalkoztatási, karbantartási és javítási kérdései.

Veszprémben *Öllös Gusztáv*: Lengyelországi tapasztalatok, *Csóri János*: Élenjáró termelési és szállítási módszerek az erdőgazdaságban, *Dr. Csöre Pál*: Erdészettörténeti kutatások, *Dr. Szepesi László*: A motorfűrészek jellemzése, munkatechnikája és munkaszervezése.

Gyulán *Kállay József*: Komplex fakitermelés helyzete az erdőgazdaság területén. Győrben *Dr. Vlaszaty Ödön*: A vegyszeres gyomirtás erdőgazdasági lehetőségei.

Gödöllő *Dr. Somkuti Elemér*: Gazdaságosság az erdőgazdálkodásban.

Tamáiban *Dr. Igmándy Zoltán*: Döntött faanyag védelme a vágásterületeken és a rakodókon.

Keszthelyen: *Dr. Pagony Hubert*: Az erdeifenyő gombabetegségei, *Szappanos*

András: A kocsánytalan tölgy nevelésének egyszerűsítése.

Egerben *Kozma Béla*: Erdőgazdasági tervezések.

Kaposváron: *Dr. Babos Imre*: Nyártelepítési lehetőségek a somogyi homokvidéken.

Munkatársainkhoz

Közleményeink iránt egyre nagyobb érdeklődés nyilvánul meg a külföld részéről. Ennek jobb kielégítése érdekében lapunk jelen számával kezdődően az eredeti tanulmányokhoz közvetlenül fűzünk orosz és német nyelvű tartalmi kivonatot. Eddig ezt külön füzetben mellékeljük a külföldre menő példányokhoz. Ez a szétküldésben késést okozott, a füzetek könnyen elveszhettek, kezelésük körülményes volt, így hatásosságuk is csekélynek bizonyult. Minden szerzőnek érdeke most már, hogy a kivonat és maga a fordítás is hűen tükrözze elgondolásait, mondanivalóját. Kéri ezért a szerkesztőbizottság, hogy a tisztelt szerző munkatársak minden esetben adjanak kézírataikhoz 7—8, de legfeljebb 10 gépírt sornyi terjedelmű összefoglalást. A szakszövegekben mutakozó nehézségek elkerülése érdekében célszerű, ha az összefoglalást orosz és német nyelven is megadják. A szerzők ma már a legtöbb esetben jobban ismerik saját szakterületük idegennyelvű kifejezéseit, mint az általános fordítók. Amennyiben az idegen nyelvű szöveg adása nehézségbe ütközik, a szerkesztőbizottság továbbra is vállalja az idegen nyelvre való fordíttatást az előbb említett kockázat áthárítása mellett.

Kérjük egyébként munkatársainkat, hogy kézírataikat továbbra is egy példányban, 5 cm-es margóval, kettes sortávolsággal a papír egyik oldalára gépelve küldjék be. A táblázatokat, ábrákat külön íveken mellékeljék, a szövegben csupán a helyet jelölik meg. Irodalomjegyzéket szintén elkülönítve adják, de csak abban az esetben, ha a szöveg a megjelölt irodalomra valóban hivatkozik. A hivatkozás helyén ilyenkor fel kell tüntetni zárójelben a szerző nevét és a publikálás évét.

Az Országos Erdészeti Egyesület kiadványa

Szerkesztő: KERESZTESI BÉLA, a mezőgazdasági tudományok (erdészet) doktora

Főmunkatárs: JÉROME RENÉ

Kiadja: a Mezőgazdasági Könyv- és Folyóiratkiadó Vállalat. Felelős kiadó: DR. SÁRKÁNY PÁL

Szerkesztő bizottság: ÁKOS LÁSZLÓ, BABOS IMRE, a mezőgazdasági tudományok (erdészet) doktora, BAKKAY LÁSZLÓ, DR. BALASSA GYULA, HARACSI LAJOS, a mezőgazdasági tudományok (erdészet) kandidátusa, KÁLDY JÓZSEF, a mezőgazdasági tudományok (erdészet) kandidátusa, KOCSÁRDY KÁROLY, KOLLÁR GYULA, MADAS ANDRÁS, a mezőgazdasági tudományok (erdészet) kandidátusa, PÁRIS JÁNOS, a mezőgazdasági tudományok (erdészet) kandidátusa, RADO GÁBOR, SALI EMIL, a mezőgazdasági tudományok (erdészet) kandidátusa, SZEPESI LÁSZLÓ, a mezőgazdasági tudományok (erdészet) kandidátusa, SZÓNYI LÁSZLÓ, a mezőgazdasági tudományok (erdészet) kandidátusa, TÓTH SÁNDOR.

Példányszám: 5200

65-21206- Révai Nyomda, Budapest

Index: 25 208

